Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **R. van Duijn**	**Opgesteld door:** **Cherryl Willems**, **Puza Burgerzaken**	
Besluitvormende vergadering: 18 november 2021	**Registratienummer collegebesluit:** 12196	**Raadsnummer** 2021-104
Titel / onderwerp: Deelname experiment met centraal tellen Gemeenteraadsverkiezingen 2022		

Samenvatting:

Gemeente Nieuwkoop heeft al bij de voorgaande drie verkiezingen (vanaf 2019) deelgenomen aan het experiment met centraal tellen. Ook bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen bleek het experiment met centraal tellen succesvol te zijn verlopen. Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen is de voorkeur om weer deel te nemen aan dit experiment. Deelname aan dit experiment kan alleen op basis van een raadsbesluit.

Voorgesteld besluit:

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met deelname aan het experiment met centraal tellen voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2022

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Govard Slooters
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

Vanaf 2019 neemt de gemeente Nieuwkoop met succes deel aan het experiment met centraal tellen. Ook bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen is het experiment met centraal tellen succesvol verlopen. Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 16 maart 2022 kunnen wij weer deelnemen aan dit experiment.
Het doel van een centrale stemopneming is het telproces betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te maken. De wettelijke grondslag voor de experimenten is de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming, die sinds 2013 bestaat. Minister Ollongren werkt aan een wetswijziging die centraal tellen in de Kieswet regelt.

Als gemeente Nieuwkoop meedoet aan het experiment met centraal tellen, verrichten de stembureaus na sluiting van de stemming om 21 uur in het stemlokaal alleen een **voorlopige** telling, uitsluitend op **lijstniveau**. Op grond daarvan kan op de avond van de stemming een voorlopige uitslag van de verkiezing bekend worden gemaakt. Het tellen van de op de kandidaten uitgebrachte stemmen gebeurt de volgende dag door uitgeruste tellers op één of meer centrale locaties, tijdens een openbare zitting, door een daarvoor in te stellen gemeentelijk stembureau.
Het gemeentelijk stembureau, dat kan worden bijgestaan door tellers, stelt van elk stembureau de uitslag vast. Het lidmaatschap van het gemeentelijk stembureau eindigt van rechtswege nadat de raad over de toelating van de gekozenen heeft beslist.

Beoogd (maatschappelijk) effect

- Het doel van een centrale stemopneming is om het telproces efficiënter, betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te maken.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

- Artikel 2 en 3 Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming geven de kaders aan waarbinnen een experiment kan worden gehouden;

- Bij de onlangs gehouden Tweede Kamerverkiezingen en ook de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen van maart 2019 en de verkiezing van het Europees Parlement in mei 2019, heeft de gemeente Nieuwkoop met succes deelgenomen aan dit experiment. Tevens is in een groot aantal experimenteergemeenten het telproces op deze wijze verlopen. Het ministerie van BZK geeft aan dat de ervaringen positief zijn; een centrale telling verloopt rustiger en overzichtelijker, biedt gelegenheid om fouten te corrigeren en verkleint het risico op een hertelling.

Participatie / betrokken partijen / personen

Er wordt naast de reguliere stembureaus, een gemeentelijk stembureau (GSB) ingesteld en deze kan worden bijgestaan door tellers. Dit GSB stelt van elk stembureau de uitslag vast.
Het gemeentelijk stembureau bestaat uit ten minste vijf leden, van wie er één voorzitter en ten minste één plaatsvervangend voorzitter is. Voor elke locatie van de stemopneming moet er een lid beschikbaar zijn, waaronder de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter. Het lidmaatschap van het gemeentelijk stembureau eindigt van rechtswege nadat de raad over de toelating van de gekozenen heeft beslist.

De benoeming van de leden gekoppeld aan het gemeentelijk stembureau en de overige stembureauleden vindt plaats door het college.

Duurzaamheidsaspecten

N.v.t.

Varianten met argumenten voor en tegen

Voor:

- Een **voorlopige** telling, uitsluitend op partijniveau van de verkiezing kan op de avond van de stemming bekend worden gemaakt;
- Een centrale stemopneming heeft als voordeel dat de telling gestructureerd en uniform kan worden georganiseerd, op een locatie met voldoende faciliteiten;
- Door de telling de volgende dag uit te voeren, worden de leden van de stembureaus op de avond van de stemming ontlast;
- Een stemopneming met uitgeruste krachten en in een rustige sfeer (zonder tijdsdruk om snel een voorlopige uitslag bekend te maken) geeft een nauwkeuriger resultaat;
- Eventuele (tel)fouten van stembureaus kunnen worden gecorrigeerd, het risico op een hertelling word hiermee verkleint;
- Het doel van een centrale stemopneming om het telproces betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te maken wordt nagestreefd;
- Het GSB bevindt zich op een locatie binnen de gemeente Nieuwkoop.

Tegen:

- Twee dagen na de stemming stelt het gemeentelijk stembureau in een openbare zitting het totaal aantal uitgebrachte stemmen, de aantallen stemmen per lijst en per kandidaat vast;

Voorgesteld besluit

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. In te stemmen met deelname aan het experiment met centraal tellen voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Gemeente Nieuwkoop beslist zelf of zij meedoet aan het experiment centraal tellen.

Financiële en Juridische gevolgen

Het ministerie van BZK zal een vergoeding verstrekken aan de deelnemende gemeenten, naar rato van het inwonersaantal van de gemeente.

Bijlagen

Geen

Advies meningsvormende raad I 4 november 2021
De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.